

РЕШЕНИЕ

№ 1109

гр. София, 07.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-10, в публично заседание на четвърти октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Цвета Желязкова

при участието на секретаря Анелия Й. Груева
като разгледа докладваното от Цвета Желязкова Търговско дело №
20221100901384 по описа за 2022 година

Ищецът Софийска градска прокуратура твърди, че трябва да се постанови решение, с което да се прекрати ответното търговско дружество Г.М. БГ ЕООД, ЕИК ****, седалище и адрес на управление- гр. София, ул.****, тъй като то е без управител от 10.07.2021 г., когато е починал вписаният управител Н.С..

Представителят на прокуратурата, прокурор Стоев поддържа искането в хода на съдебното производство.

Ответникът, чрез назначения по реда на чл.29 от ГПК особен представител адв. Г. дава становище за недопустимост, евентуално неоснователност на иска.

Съдът като обсъди събраниите по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и доводите на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

От представените с исковата молба доказателства и при направената от съда служебна справка в Търговския регистър по партидата на ответното дружество, като управител на ответното дружество е вписан Н.С.. Видно от препис – извлечение от акт за смърт, приложен по делото, Н.С. е починал на 10.07.2021 година.

При така установената фактическа обстановка, Съдът прави следните правни изводи:

При преценка допустимостта на иска, Съдът намира следното:

Към настоящия момент е образувано тълкувателно дело 1/2020 г. на ОСТК на ВКС, като първият поставен въпрос е „По какъв ред се прекратява еднолично дружество с ограничена отговорност при смърт на единоличния собственик на капитала

и управител на дружеството и бездействие на наследниците му?“, предвид констатираната практика относно ефекта на смъртта на единоличния собственик на капитала на ООД, който е и управител на дружеството върху търговското дружество. В предложението за образуване на тълкувателното дело, е посочена и противоречивата практика на съдилищата.

Към настоящия момент, Съдът намира, че не следва да променя възприетата от него практика за допустимост на настоящото производство, тъй като наличието на висящо тълкувателно дело не е пречка за разглеждане на производството пред първа инстанция (така ТР № 8 от 07.05.2014 г. по тълк. д. № 8/2013 Г., ОСГТК на ВКС).

Решенията относно прекратяване на дружество с ограничена отговорност влизат в сила след вписването им в Търговския регистър съгласно нормата на чл. 140, ал. 3 от ТЗ, поради което и вписването на прекратяването на дружеството в ТР има конститутивно действие. По тази причина, при липсата на вписване на обстоятелството за прекратяване на дружеството, включително и при смърт на единоличния собственик на капитала (чл. 157 от ТЗ), следва да се приеме, че не са настъпили и правните последици за прекратяване на дружеството (така решение № 791 от 08.06.2020 г. по т. д. № 3/2020 г. на СГС, решение № 847 от 17.06.2020 г. по т. д. № 2/2020 г. на СГС).

След смъртта на единоличния собственик на капитала, продължава да съществува търговското предприятие на ЕООД като съвкупност от права, задължения и фактически отношения. Дружеството обаче е останало без управление, без възможността да взема решения, тъй като дружествени органи, които ЕООД е длъжно да поддържа по силата на чл. 135 във вр. с чл. 155, т. 3 ТЗ, са лишени от субектния си състав (решение № 949 от 06.07.2020 г. по т. д. № 1791/2019 г. на СГС). Посоченото бездействие на наследниците за продължаване на дейността, налага защита на обществения интерес (отразяващ се и в принципите на публичност, вярност, въз основа на които работи ТР), чрез заявяване на вписване на прекратяването, което обаче може да се бъде установено само с нарочно съдебно решение по иск на прокурора по чл. 155, ал. 1, т. 3 от ТЗ (решение № 847 от 17.06.2020 г. по т. д. № 2/2020 г. на СГС).

Поради това и Съдът намира, че при смърт на физическо лице – единоличен собственик на капитала на ЕООД, то не се прекратява по силата на закона това дружество.

По основателността на иска:

От представените с исковата молба доказателства и при направената от съда служебна справка в Търговския регистър по партидата на ответното дружество, като управител на ответното дружество е вписан Н.С.. Видно от справка от НБДН, Н.С. е починал на 10.07.2021 година.

Законодателят е дал правомощия на Прокуратурата да предави иск за прекратяване на дружеството в случай, че последното няма вписан управител в продължение на най-малко 3 месеца.

По делото се установи, че за период от повече от две години дружеството е без управител, тъй като след смъртта на вписания управител на 10.07.2021 година не е избран нов.

Законна последица от бездействието на наследниците е прекратяване на дружеството по иск на прокурора, какъвто е и настоящият случай. А това е така, защото със смъртта на управителя търговското дружество остава без управление, без възможност да взема решения, да изразява и да приема волеизявления, въпреки, че търговското предприятие продължава да съществува.

По изложените съображения, Съдът намира, че са налице законните предпоставки за прекратяване на дружеството.

Предвид горното Съдът намира, че предявения конститутивен иск е основателен и следва да бъде уважено искането на СГП за прекратяване на ответното дружество.

Съгласно чл. 266, ал. 1 от ТЗ с прекратяване на търговското дружество се извършва ликвидация.

Ликвидатор следва да бъде определен от Агенция по вписванията.

Съдът не разполага със списък на ликвидатори, какъвто има в Агенция по вписванията, съгласно вътрешни заповеди на изпълнителния директор, издадени на основание Наредба № 1 от 14.02.2007г. за водене, съхранение и достъп до търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел – на специално подбрани и одобрени дееспособни физически лица, които извършват тази дейност по занятие, дължат грижата на добрия търговец и които да носят отговорност за дейността си като ликвидатори (чл. 266, ал. 6 и чл. 268, ал. 4 от ТЗ). Действително, липсва изискване за специална професионална правоспособност на ликвидаторите, но при очертаните изисквания към дейността им, такъв подбор е наложителен. Същевременно, за назначаването следва да има съгласие от страна на лицето, назначено за ликвидатор (ликвидаторът се вписва в търговския регистър, където се представя нотариално заверено съгласие с образец от подписа му (чл. 266, ал. 3 от ТЗ)), както и трябва да се изключат предвидени в отделни нормативни актове несъвместимости.

Във връзка с назначаването от длъжностното лице следва да бъде определено и възнаграждение на ликвидатора (чл. 266, ал. 5, т. 4 от ТЗ).

При този изход на делото и на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК ответното дружество следва да заплати в полза на СГС държавна такса в размер на 80 лв., както и направените разноски от бюджета на съда за назначения особен представител - 300 лева.

Относно искането на особения представител на ответника за увеличаване на определеното възнаграждение, Съдът намира същото за неоснователно.

В конкретната хипотеза е налице назначаване на особен представител по чл. 29, ал. 4 от ГПК, доколкото се установява, че ответното дружество по иска по чл. 155, т. 3 от ТЗ няма управител поради смърт на същия, като същият е и единоличен собственик на капитала. Следователно, в случая ответното дружество както волеобразуващ, така и волеизразяващ орган.

Съгласно константната практика на ВКС случаите на особено процесуално представителство са по чл. 29, ал. 2, 3 и 4 ГПК и по чл. 47, ал. 6 ГПК, като редът за определяне и назначаване на особен представител се различава от този на предоставена правна помощ по чл. 94 ГПК.

Както е посочено и в ТР № 6 от 06.11.2013 г. по тълк. д. № 6/2012 г., ОСГТК на ВКС процесуалният закон предвижда и форма на процесуално представителство, което макар и регламентирано от специална правна норма не е законово, тъй като произтича от акт на съда, при осъществяване на определените за това предпоставки. Правната уредба на това представителство се съдържа в чл. 47, ал. 6 ГПК и чл. 48, ал. 2 ГПК и се свързва с общото правило на чл. 29, ал. 3 ГПК. Двете разглеждани хипотези се различават по това, че в първия случай (чл. 47, ал. 6 ГПК), ответникът не е намерен на адреса, посочен по делото, а втората хипотеза (чл. 48, ал. 2 ГПК) е свързана с

липсата на известен адрес. особеният представител се назначава с акт на съда - определение, от който произтича и неговата представителна, спрямо отсъстващата страна, власт. Това представителство, съобразно чл. 36, ал. 1 ЗА е възмездно, тъй като за положения труд на адвоката (особеният представител винаги е адвокат) се дължи възнаграждение, независимо от изхода на делото.

В конкретната хипотеза липсват правила за определяне на адвокатското възнаграждение на особения представител на ответника, назначен от съда при хипотезата на чл. 29, ал.4 от ГПК по исковете по чл. 155 от ТЗ - нито в ГПК, нито в Закона за правната помощ има специална процедура за назначаване на особения представител по чл. 29 от ГПК. В текста на чл. 29 от ГПК липсва и разпоредба, аналогична на чл. 47, ал.6 от ГПК, в частта относно възнаграждението на особения представител на ответника.

Поради това, по аргументите, изложени в цитираното ТР, след като особен представител на страната по разглеждания ред може да бъде само адвокат, съгласно чл. 32 ГПК, то и размерът на дължимото от ищеща възнаграждение се определя от съда с акта за назначаването му.

ВКС е приел, че размерът на възнаграждението на особения представител по чл. 47 от ГПК следва да се съобрази с указаното в чл. 36, ал. 1 ЗА, препращащ към Наредба № 1/2004 г., с оглед установяване минималното възнаграждение за вида процесуална дейност.

На първо място, следва да се отбележи, че в конкретния случай, определеният размер на адвокатското възнаграждение - 300 лева, е в съответствие с разпоредбите на чл. 47, ал.6 от ГПК и на Наредба № 1/2004 година.

Съгласно чл. 7, ал.1, т.4 от Наредба 1/2004 г. при други неоценяими искове (какъвто е процесният иск по чл. 155 от ТЗ) минималният размер на адвокатското възнаграждение в 600 лева.

Съдът обаче намира, че по аналогия, така както се прилагат размерите, посочени в Наредба № 1/2004 г., в конкретния случай следва да се приложи и разпоредбата на чл.47, ал.6 от ГПК, доколкото са налице изискванията на чл.46, ал.2, изр.1 от ЗНА – налице са сходни случаи на назначаване на особен представител от съда, поради липсата на надлежен процесуален представител на страна в процеса, дължащо се на неустановяване/ненамиране на страна, съответно липса на волеобразуващ и волеизразяващ орган, което съответства и на целта на акта.

Чл. 47, ал.6 от ГПК възлага в отговорност на Съда при определяне на адвокатското възнаграждение на особения представител да се съобрази с фактическата и правната сложност на делото, при което и може да се слезе под минимума, определен в Наредба 1/2004 година.

В конкретния случай е извършена именно посочената преценка – касае се за неусложнен казус, с богата съдебна практика, без фактическа сложност, делото се е развило само в едно съдебно заседание. Поради това и предвиденото в чл. 7, ал.1, т.4 от Наредба 1/2004 г. минимално възнаграждение е намалено с $\frac{1}{2}$ - 300 лева.

Поради това, Съдът намира, че не са налице основания да се измени така определения размер.

В допълнение, следва да се отбележи, че настоящата съдебна инстанция поддържа становището си, че не може да се приеме, че Съдът е обвързан с посочените в Наредба 1/2004 г. минимални размери на адвокатските възнаграждения, а същите следва да се възприемат като даващи насочи за разумната рамка, в която следва да се определят тези възнаграждения, по следните съображения:

Съгласно чл. 36, ал. 2 от ЗА, размерът на адвокатското възнаграждение се

определя в договор между адвоката или адвоката от Европейския съюз и клиента, като същият трябва да бъде справедлив и обоснован и не може да бъде по-нисък от предвидения в наредба на Висшия адвокатски съвет размер за съответния вид работа. В същото време, чл. 78, ал. 5 ГПК постановява, че Съдът може да намали адвокатското възнаграждение, когато същото не съответства на фактическата и правна сложност на делото, но до минималния размер, определен с Наредбата на Висшия адвокатски съвет.

Определянето на минимални размери на адвокатските възнаграждения има за цел да установи минимален стандарт за справедлив и обоснован размер на адвокатското възнаграждение, съобразно вида на делата, техния предмет и защитавания материален интерес.

Съгласно чл. 633 от ГПК решението на съда на Европейската общност по преюдициално запитване е задължително за всички съдилища и учреждения в република България. Следователно, при разрешаване на спорния въпрос относно възможността съдът да присъжда адвокатско възнаграждение под минимално определеното с Наредбата на ВАС, настоящият съдебен състав следва да се съобрази с решението на СЕС от 23.11.2017 г. по присъединени дела C-427/16 и C-428/16 година. С посоченото решение е даден отговор на въпросите дали чл. 101, параграф 1 ДФЕС във вр. чл. 4, параграф 3 ДЕС трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат национална правна уредба, съгласно която, от една страна, адвокатът и неговия клиент не могат - под страх от дисциплинарно производство срещу адвоката - да договарят възнаграждение в по-нисък от минималния размер, определен с наредба, приета от професионална организация на адвокатите като ВАС, и от друга страна, съдът няма право да присъди разноски за възнаграждение в по-нисък от минималния размер.

В посоченото решение е прието най-напред, че посочената правна уредба би могла да ограничи конкуренцията в рамките на вътрешния пазар по смисъла на чл. 101 от ДФЕС във вр. чл. 4, параграф 3 ДЕС, но че същата не попада непременно в обхвата на забраната по чл. 101 от ДФЕС във вр. чл. 4, параграф 3 ДЕС. Прието е още, че с оглед преписката, с която разполага, СЕС не е в състояние да прецени дали правна уредба като разглежданата, може да се счита за необходима за осигуряване на изпълнението на легитимна цел. Посочено е, че националният съд следва да прецени, с оглед на общия контекст, в който наредбата на ВАС е приета или проявява последиците си, дали в светлината на всички относими обстоятелства, с които разполага, правилата, налагачи разглежданите ограничения, могат да се считат за необходими за осигуряване изпълнението на съответната легитимна цел.

Както бе посочено по-горе, основната легитимна цел на приетата от ВАС наредба е да установи минимален стандарт за справедлив и обоснован размер на адвокатското възнаграждение, съобразно вида на делата, техния предмет и/или защитавания материален интерес. Познавайки контекста на прилагане на тази уредба и обстоятелството, че съществува друга правна уредба, предвиждаща друг начин за определяне на размера на адвокатските възнаграждения (при хипотезата на безплатна правна помощ), както и че особеностите на делото реално не се вземат предвид при определяне на минималния размер на адвокатското възнаграждение, а е приложен единствено и само критерият - цена на иска, то посочената правна уредба налага ограничения, които, според настоящата съдебна инстанция, не са необходими за постигане на посочените легитимни цели, съответно нарушават полезното действие на правилата на конкуренцията, приложима за предприятията.

Поради това и националният съд следва и е длъжен да не приложи тази норма от националното законодателство, която противоречи на разпоредбите на ДФЕС (точка 53 от решение от 08.09.20190 г. по делото Winner Wetten GmbH, C-409/06, с позоваване на точка 17 от решението Simmenthal II 106/77).

Водим от горното Софийски градски съд

РЕШИ:

ПРЕКРАТЯВА на основание чл. 155, т. 3 от ТЗ по иска, предявен от Софийска градска прокуратура търговско дружество Г.М. БГ ЕООД, ЕИК ****, седалище и адрес на управление- гр. София, ул.****.

ОТКРИВА, на основание чл. 266 и сл. от ТЗ, производство по ликвидация на Г.М. БГ ЕООД, ЕИК ****, седалище и адрес на управление- гр. София, ул.****.

УКАЗВА на длъжното лице по регистрация в Агенция по вписванията, при вписване на решението за прекратяването, да назначи ликвидатор, **след спазване на процедурата по чл. 266, ал.3 от ТЗ** и да определи месечното му възнаграждение, съгласно мотивите към решението.

ОСЪЖДА Г.М. БГ ЕООД, ЕИК ****, седалище и адрес на управление- гр. София, ул.**** да заплати по сметка на СГС сумата от общо 380 лв. от които 80 лв. - държавна такса и 300 лв. - възнаграждение на особен представител.

Решението подлежи на обжалване пред Софийския Апелативен съд в двуседмичен срок от получаване на съобщението от страните, че е изгответо.

След влизане на настоящото решение, заверен препис от същото да се изпрати служебно на Агенцията по вписванията - Търговски регистър за обявяване по партидата на дружеството и за назначаване на ликвидатор и провеждане на процедура по ликвидация.

Съдия при Софийски градски съд: _____